

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-10247/2013-ERU

V Praze dne 19. září 2013

Číslo jednací: 10247-10/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-10247/2013-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 22. srpna 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 28. února 2013 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Hluboký Důl u č. p. [REDAKCE], výkopové práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV – Nebovidy – Hluboký Důl“, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 25, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí

na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 12413.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 124131.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 22. srpna 2013 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 28. února 2013 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Hluboký Důl u č. p. [REDAKCE], výkopové práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV – Nebovidy – Hluboký Důl“, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 25, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní řízení bylo zahájeno na základě odevzdání věci k projednání přestupku č. j. KRPS-67538-32/TČ-2012-010411 doručené Úřadu dne 29. července 2013, jež zaslala Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, územní odbor Kolín, obvodní oddělení Kolín, Kutnohorská 180, 280 02 Kolín, (dále jen „Policie ČR“), z jehož spáchání byl podezřelý pan [REDAKCE].

II. Zjištění policejního orgánu

Dne 28. února 2013 oznámil na linku 158 jednání pana [REDAKCE], mistr okresku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, 657 02

Brno, IČ: 27935311. Na místě bylo hlídkou Policie ČR provedeno ohledání místa činu a pořízena fotodokumentace. V daném případě byly dne 28. února 2013 zahájeny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti dle § 277 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, proti podezřelému [REDAKCE], pro jednání spočívající v tom, že dne 28. února 2013 v době kolem osmé hodiny při provádění výkopových pracích na stavbě v obci Hluboký Důl (okres Kolín), před domem č. p. [REDAKCE], jakožto obsluha bagru, za pomoci kovové lžice tohoto bagru dílem své nedbalosti poškodil a přerušil podzemní středotlakou plynovodní přípojku k domu č. p. 15, čímž způsobil na poškození přípojky a následnému úniku zemního plynu celkovou škodu ve výši 11 659 Kč společnosti RWE GasNet s.r.o., IČ: 27295567, se sídlem Klíšská 940, 401 17 Ústí nad Labem.

Ve věci bylo dále ze strany Policie ČR prováděno důkladné šetření v rámci prověřování, kdy byly zajištěny potřebné kopie dokumentů týkající se stavby samotné. Pan [REDAKCE] uhradil celou vzniklou škodu z vlastní vůle.

Dne 28. února 2013 byl Policií ČR sepsán protokol o trestním oznámení č. j. KRPS-67538-5/TČ-2013-010411 s panem [REDAKCE], mistrem okrsku společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., ve věci poškození obecně prospěšného zařízení Hluboký Důl, kde uvedl, že kolem potrubí je ochranné pásmo 1 m a chováním při výkopech kolem tohoto potrubí byla společnost provádějící výkopové práce seznámena a byly jí předány mapové podklady tohoto vedení. Potrubí je i vyznačeno na komunikaci sprejem. Poškozeným je společnost RWE GasNet, s.r.o.

Šetřením Policie ČR dne 28. února 2013 na místě byl pod č. j. KRPS-67538-10/TČ-2012-010411 vyhotoven záznam o zahájení úkonů trestního řízení podle ust. § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve věci poškození obecně prospěšného zařízení Hluboký důl s účastníkem řízení.

V úředním záznamu č. j. KRPS-67538-3/TČ-2013-010411 ze dne 28. února 2013 o podaném vysvětlení podle ust. § 158 odst. 6 trestního řádu účastník řízení uvedl, že byl ze strany společnosti READER & FALGE s.r.o. najat na výkopové práce v obci Hluboký důl. Na místě jsem usedl do svého pracovního stroje, jedná se o pásový bagr zn. JCB JZ70. Před domem č. p. 15 se jednalo o obnažení výkopu za účelem napojení kanalizační přípojky. Při provádění výkopu se řídil fyzickým vytyčením společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., která označila reflexní barvou plynovodní přípojky k jednotlivým domům. Toto vytyčení je bráno jako střed přípojky a od této je bráno ochranné pásmo na vzdálenost 1 metr na každou stranu od označení. Toto vytyčení respektoval a dle jeho vyjádření v přílehlé blízkosti nezaregistroval žádné další barevné značení. Proto začal s výkopovými pracemi ve vzdálenosti 130 cm od tohoto vytyčení. Zde při výkopu narazil lžicí bagru na neoznačenou plynovodní přípojku, která vedla do domu č. p. [REDAKCE] v hloubce 80 cm, nebyla ale nijak vyznačena a nebylo tedy možné předpokládat, že by se zde přípojka vůbec nacházela. Po natržení přípojky dne 28. února 2013 kolem 8 hodiny, o které nevěděl, zaslechl syčení a teprve tehdy si všiml přípojky plynu vedoucí do domu. Po tomto zjištění dle svého vyjádření

okamžitě přehrнул lžící bagru tuto přípojku jílovitou zeminou, aby zamezil většímu úniku a koncentraci plynu v ovzduší. Následně vypnul bagr a událost okamžitě nahlásil pohotovostní službě společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., která pak přípojku zaškrtila. Následně okrskový mistr výše uvedené společnosti věc nahlásil na Policii ČR. Celá oprava poškozené plynovodní přípojky trvala asi 2 hodiny.

V úředním záznamu č. j. KRPS-67538-23/TČ-2013-010411 ze dne 24. května 2013 o šetření jsou konstatovány zásadní nesrovnalosti ve věci vytyčení a to mezi právním zástupcem společnosti RWE na straně jedné a stavbyvedoucím společnosti READER & FALGE s.r.o. i okrskovým mistrem společnosti RWE na straně druhé. Také se zde konstatuje, že účastník řízení se hájí tím, že vytyčení bylo ze strany společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. provedeno nepřesně o více jak 30 cm.

V úředním záznamu Policie ČR č. j. KRPS-67538-31/TČ-2013-010411 ze dne 22. července 2013 o závěrečném šetření jsou konstatovány tyto závěry:

- 1) ze šetření je zřejmé, že účastník řízení danou plynovodní přípojku nepoškodil úmyslně a že se svým jednáním nedopustil „hrubé nedbalosti“ podle trestního zákoníku ve smyslu přečinu poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti dle § 277 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- 2) účastník řízení se svým jednáním dopustil přestupku dle § 90 odst. 1 písm. k), w) energetického zákona, neboť porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona neboť porušil ust. § 68 odst. 3 téhož zákona a dále porušil zákaz stanovený v ust. § 87 odst. 4 téhož zákona, neboť prováděl v ochranném pásmu takovou činnost bez předchozího souhlasu provozovatele zařízení.
- 3) účastník řízení nedodržel nařízení vlastníka plynárenského zařízení tím, že při výkopových pracích v ochranném pásmu neprováděl svoji činnost ručně ale bagrem, který obsluhoval. K provádění takovéto činnosti bagrem neměl souhlas společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o.

Následně Policie ČR v souladu s ust. § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu celou věc odevzdala k projednání na věcně příslušný Energetický regulační úřad.

Po posouzení výše uvedeného a po prostudování celého spisu došel Úřad k závěru, že se jedná o možné porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, ale že se nejedná o přestupek spáchaný fyzickou osobou, panem [REDAKCE], ale o možné spáchání správního deliktu fyzickou osobou podnikající, tj. účastníkem řízení, který výkopové práce prováděl na objednávku společnosti READER & FALGE s.r.o. jako subdodavatel, a kdy v důsledku této činnosti došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 25. Úřad tak překvalifikoval předmětné jednání na možné spáchání správního deliktu fyzickou osobou podnikající, tj. účastníkem řízení, podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

III. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných policejním orgánem zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení č. j. 10247-2/2013-ERU dne 22. srpna 2013, s poučením o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu.

Účastník řízení tohoto práva využil a dne 3. září 2013 se vyjádřil do protokolu při nahlédnutí do spisu.

Dne 29. srpna 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení usnesení č. j. 10247-4/2013-ERU, kterým stanovil účastníkovi řízení povinnost předložit podklady týkající se aktuálních hospodářských výsledků či majetkových poměrů. Toto usnesení mu bylo doručeno dne 30. srpna 2013. Účastník řízení dne 3. září 2013 předal požadované výkazy při nahlížení do spisu. Ty byly dány jako příloha Protokolu o nahlédnutí do spisu vedeného pod č. j. 10247-6/2013-ERU.

Dne 3. září 2013 se uskutečnilo ze strany účastníka řízení nahlédnutí do spisu, ze kterého byl pořizen protokol o nahlédnutí do spisu č. j. 10247-6/2013-ERU, kde se účastník řízení vyjádřil, že se se spisem seznámil a dále konstatoval, že si přečetl veškerá vyjádření jak společností RWE, tak Policie ČR a má pouze připomínku k tomu, že při výkopových pracích si je plně vědom ochranných pásem a věcí s tím souvisejících. V daném případě se řídil vytyčením společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. i přesto, že jsem výkopové práce zahájil za ochranným pásmem, které je dle norem 1 metr od přípojky na každou stranu. Uvedl, že doloží fotodokumentaci, z které je patrné, že ochranné pásmo dodržel. Dle názoru účastníka řízení došlo k špatnému vytyčení trasy plynové přípojky. Samotná plynová přípojka nebyla uložena ani chráněna dle příslušných norem. Na této stavbě se účastníku řízení několikrát stalo, že trasa přípojek neodpovídala vytyčení a kdy se dostal do kolizní situace s hlavním plynovým řadem o víc jak 15 metrů oproti vytyčení, čímž mohlo dojít k velké škodě na majetku i zdraví. Dále účastník řízení zdůrazňuje, že po vytyčení pracovníky společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. na určených místech prováděli ručně kopané sondy a kdy ani po více jak dvou dnech na žádný plynový řad nenarazili. Tímto došlo mimo jiné k časové prodlevě stavby o více jak dva dny, protože pokud nenašli plynovodní řad, nedalo se pokračovat ve výkopových pracích. Teprve třetí den obnažili hlavní plynový řad, opět mimo vytyčené trasy. Po této události v obavě o další možné poškození účastník řízení rozhodl, že při jakékoliv pochybnosti bude na probíhající stavbu volán pracovník společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., který případně upřesní vytyčené trasy. Závěrem účastník řízení uvádí, že výkopové práce s použitím bagru zahájil v dobré víře, že je mimo ochranné pásmo a vytyčení RWE. Veškerou vzniklou škodu uhradil v plné výši. Výkopovými pracemi se účastník řízení zabývá přes 15 let a za tuto dobu nepoškodil žádné inženýrské sítě. Dále účastník řízení uvádí, že dle jeho názoru by normy uložení sítí a jejich ochrana měla platit pro každého stejně, ať je to fyzická nebo právnická osoba či RWE a další distribuční společnosti. Zároveň při jednání účastník řízení předal své daňové přiznání za rok 2012.

Dne 3. září 2013 zaslal účastník řízení správnímu orgánu prostřednictvím e-mailové pošty fotodokumentaci, z nich je patrné, že byl účastník řízení mimo ochranné pásmo a to minimálně 25 cm.

Úřad provedl dne 5. září 2013 dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 10247-8/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 30. srpna 2013 vyrozuměn oznámením o dokazování č. j. 10247-5/2013-ERU zaslaným dne 29. srpna 2013. Dokazování bylo provedeno tak, že se oprávněná úřední osoba bez přítomnosti dalších osob seznámila s listinami obsaženými ve spisu.

Dne 5. září 2013 zaslal správní orgán účastníku řízení oznámení o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí č. j. 10247-9/2013-ERU, které mu bylo doručeno dne 6. září 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení, v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu, o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ke všem podkladům rozhodnutí. Účastník řízení této možnosti nevyužil a vyjádření k podkladům rozhodnutí nezaslal.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení, s ohledem na to, že se účastník řízení sice vyjádřil k podkladům řízení, ale nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

IV. Popis skutkového stavu věci

Účastník řízení je fyzickou osobou podnikající zapsanou v živnostenském rejstříku, s předměty podnikání výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona v oboru činnosti přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti a údržba motorových vozidel a jejich příslušenství a dále opravy silničních vozidel.

Účastník řízení dne 28. února 2013 v době kolem osmé hodiny při provádění výkopových prací na stavbě v obci Hluboký Důl (okres Kolín), před domem č. p. ■■■, jakožto obsluha bagru, za pomoci kovové lžice tohoto bagru poškodil a přerušil podzemní středotlakou plynovodní přípojku k domu č. p. ■■■, čímž způsobil na poškození přípojky a následnému úniku zemního plynu, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Havárie byla rychle odstraněna, ale došlo k přerušení dodávky plynu do potrubí na dobu dvou hodin. Porušena byla pouze podzemní středotlaká plynovodní přípojka k domu č. p. 15, čímž účastník řízení způsobil na poškození přípojky a následnému úniku zemního plynu celkovou škodu ve výši 11 659 Kč společnosti RWE GasNet s.r.o.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

Z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona přitom vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Toto ustanovení stanoví skutkovou podstatu správního deliktu ohrožovacího. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo něj navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce prostřednictvím strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda danou činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického zákona), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl zemní práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od púdorysu, u ostatních plynovodů

a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Bylo zjištěno, že účastník řízení dne 28. února 2013 v době kolem osmé hodiny při provádění výkopových prací na stavbě v obci Hluboký Důl (okres Kolín), před domem č. p. 15, jakožto obsluha bagru, za pomoci kovové lžice tohoto bagru poškodil a přerušil podzemní středotlakou plynovodní přípojku k domu č. p. ■.

Správní orgán bezpochyby prokázal, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlaké plynovodní přípojky. Ochranné pásmo jako takové přitom vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo souhlasu s umístěním stavby, přičemž pokud není podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení plynárenského zařízení do provozu. Tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

Správní orgán v rámci řízení rovněž prokázal, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z vyjádření správce plynárenského zařízení společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. č. ■ ze dne 9. října 2013 a byly mu předány mapové podklady tohoto vedení. Potrubí je i vyznačeno na komunikaci sprejem. Při provádění výkopu se řídil fyzickým vytyčením společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., která označila reflexní barvou plynovodní přípojky k jednotlivým domům. Účastník řízení si tak měl ověřit, zda se při provádění této činnosti nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a má tedy povinnost postupovat v souladu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Přesto takto nepostupoval.

K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při strojním výkopu rýhy pomocí pracovního stroje, kdy se jednalo o obnažení výkopu za účelem napojení kanalizační přípojky.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je tedy legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob jak naplnit porušení tohoto zákazu energetický zákon nestanoví, činí právnícké a fyzické podnikající osoby však plně odpovědné za výsledek. Nadto správní orgán

uvádí, že postup účastníka řízení v posuzovaném případě přitom nelze chápat jako bdělý postup ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik zemního plynu do ovzduší a dále došlo k přerušení dodávky zemního plynu jednomu konečnému zákazníkovi. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost a bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 28. února 2013 v ochranném pásmu podzemního plynárenského zařízení v obci Hluboký Důl u č. p. ■■■, výkopové práce v přímé souvislosti s realizací stavby „kanalizace a ČOV – Nebovidy – Hluboký Důl“, kdy došlo k poškození středotlakové plynovodní přípojky PE d 25, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jejího provozu.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Na těchto závěrech nemůže ničeho změnit skutečnost, že zákony upravující správní delikty stricto sensu materiální stránku deliktu neupravují (na rozdíl od právní úpravy trestných činů a přestupků - srov. § 3 odst. 1 trestního zákona a § 2 odst. 1 zákona o přestupcích). Materiální stránka protiprávního jednání se tak i v případě správních deliktů musí projevit nejen při stanovení výše sankce, ale již při posuzování trestnosti právně závadného jednání. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě, kdy účastník řízení poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 25, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť účastník řízení postupoval v rozporu s podmínkami stanovenými správcem sítě plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Správní orgán se také zabýval vyjádřením účastníka řízení ze dne 13. září 2013, zaznamenané v protokolu o nahlédnutí do spisu č. j. 10247-6/2013-ERU ve kterém poukazuje na skutečnost, že v daném případě se řídil vytyčením společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. a výkopové práce zahájil za ochranným pásmem, což doložil předloženou fotodokumentací. Dle vyjádření účastníka řízení došlo ke špatnému vytyčení trasy plynovodní přípojky. Samotná plynovodní přípojka nebyla uložena ani chráněna dle příslušných norem. Dle tvrzení účastníka řízení se mu na této stavbě už několikrát stalo, že trasa přípojek neodpovídala vytyčení a kdy se dostal do kolizní situace s hlavním plynovým řadem o víc jak 15 metrů proti vytyčení. Dále účastník řízení zdůrazňuje, že po vytyčení pracovníky společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. na určených místech prováděl ručně kopané sondy a kdy ani po více jak dvou dnech na žádný plynový řad nenarazil. Tímto došlo mimo jiné k časové prodlevě stavby o více jak dva dny, protože pokud účastník řízení nenašel plynovodní řad, nedalo se pokračovat ve výkopových pracích. Teprve třetí den obnažil hlavní plynový řad, opět mimo vytyčené trasy. Po této události v obavě o další možné poškození rozhodl, že při jakékoliv pochybnosti bude na probíhající stavbu volán pracovník pracovníky společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o. který případně upřesní vytyčené trasy. Závěrem účastník řízení uvádí, že výkopové práce s použitím bagru zahájil v dobré víře, že je mimo ochranné pásmo a vytyčení RWE. Veškerou vzniklou škodu uhradil v plné výši. Výkopovými pracemi se zabývá dle svého vyjádření účastník řízení přes 15 let a za tuto dobu nepoškodil žádné inženýrské sítě. Dle jeho názoru by normy uložení sítí a jejich ochrana měla platit pro každého stejně, ať je to fyzická nebo právnická osoba či RWE a další distribuční společnosti.

Jak dalece je vytyčování plynárenského zařízení přesné a spolehlivé nepřísluší správnímu orgánu hodnotit. To však nic nemění na faktu, že je povinností toho, kdo provádí výkopové a další práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení si věc řádně ověřit. To sice částečně ověřoval tím, že zajistil provedení vykopání ručních sond, ale jak sám účastník řízení uvádí bez valného úspěchu, když teprve třetí den narazil na plynárenské zařízení. Z takto nepřesně provedeného vytyčení musel tedy účastník řízení vycházet pro provádění jakýchkoliv výkopových pracích, které měl provádět s maximální možnou mírou obezřetnosti.

Správní orgán konstatuje, že je povinností toho, kdo zemní práce provádí, ověřit si všechny potřebné skutečnosti, protože on sám je tím subjektem, který provádí činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení a je tedy za případná poškození plně odpovědný.

Výše uvedeným jednáním se účastník řízení dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným ve správním řízení zahájeném dne 22. srpna 2013 v předmětné věci. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Způsob, jak naplnit toto ustanovení zákona, sám energetický zákon účastníku řízení neurčuje, činí jej však plně odpovědným za výsledek. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se a posuzovat subjektivní stránku věci, je nutno přihlédnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno, a nezvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození středotlakého plynárenského zařízení nedošlo. Tuto skutečnost vnímá správní orgán jako přitěžující, neboť pokud by si účastník řízení počínal bděle, k narušení plynárenského zařízení nemuselo nezbytně dojít.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona považuje správní orgán za závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy. Správní orgán zastává názor, že poškozením plynárenského zařízení může být způsoben závažný následek, který může ohrozit spolehlivost a bezpečnost plynárenské soustavy jako takové. Především se jedná o možný únik plynu do ovzduší, možné přerušení dodávky konečným zákazníkům a také možnost, že nedodržením stanovených povinností a právních předpisů může dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob. Zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musejí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlédnuto k faktu, že zemní práce byly prováděny v ochranném pásmu prostřednictvím strojní mechanizace, což bylo v rozporu s podmínkami provádění zemních prací uvedenými ve vyjádření správce plynárenského zařízení a v rozporu se zákonnou povinností počínat si takovým způsobem, aby nedošlo k ohrožení plynárenského zařízení, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Ke skutečnosti, že bylo provedeno přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a případnému přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastník řízení je vytykáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE d 25, a svým jednáním způsobil únik plynu do ovzduší, s délkou trvání poruchového prostoje dvě hodiny, přičemž k přerušení dodávky zemního plynu došlo u jednoho konečného zákazníka. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti přihlédl při stanovení výše pokuty jako k okolnosti polehčující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu správního deliktu. Při poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší s délkou trvání dvě hodiny. Tuto skutečnost nemohl však účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Správní orgán při stanovování výše pokuty přihlédl také k tomu, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického

zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

V neposlední řadě tak správní orgán přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení je fyzickou osobou podnikající, vycházel Úřad při stanovení výše pokuty z přiznání k dani z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2012, kde vykázal účastník řízení ke zdanění částku [REDAKCE] Kč jako rozdíl mezi příjmy a výdaji z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti.

S ohledem na tyto údaje je zřejmé, že uložená pokuta nemůže být považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde

reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina, (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlídnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 10 000 Kč, a to za spáchání správního deliktu podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

otisk úředního razítka

Ing. Petr Novotný v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly